

Quicksan Natuurwetgeving Omgevingswet

**Nieuw hoofdkantoor North Sea Port
North Sea Port**

28 oktober 2025 - Public

Contactpersoon

ARCADIS NEDERLAND B.V.

Arcadis Nederland B.V.
Postbus 220
3800 AE Amersfoort
Nederland

Inhoudsopgave

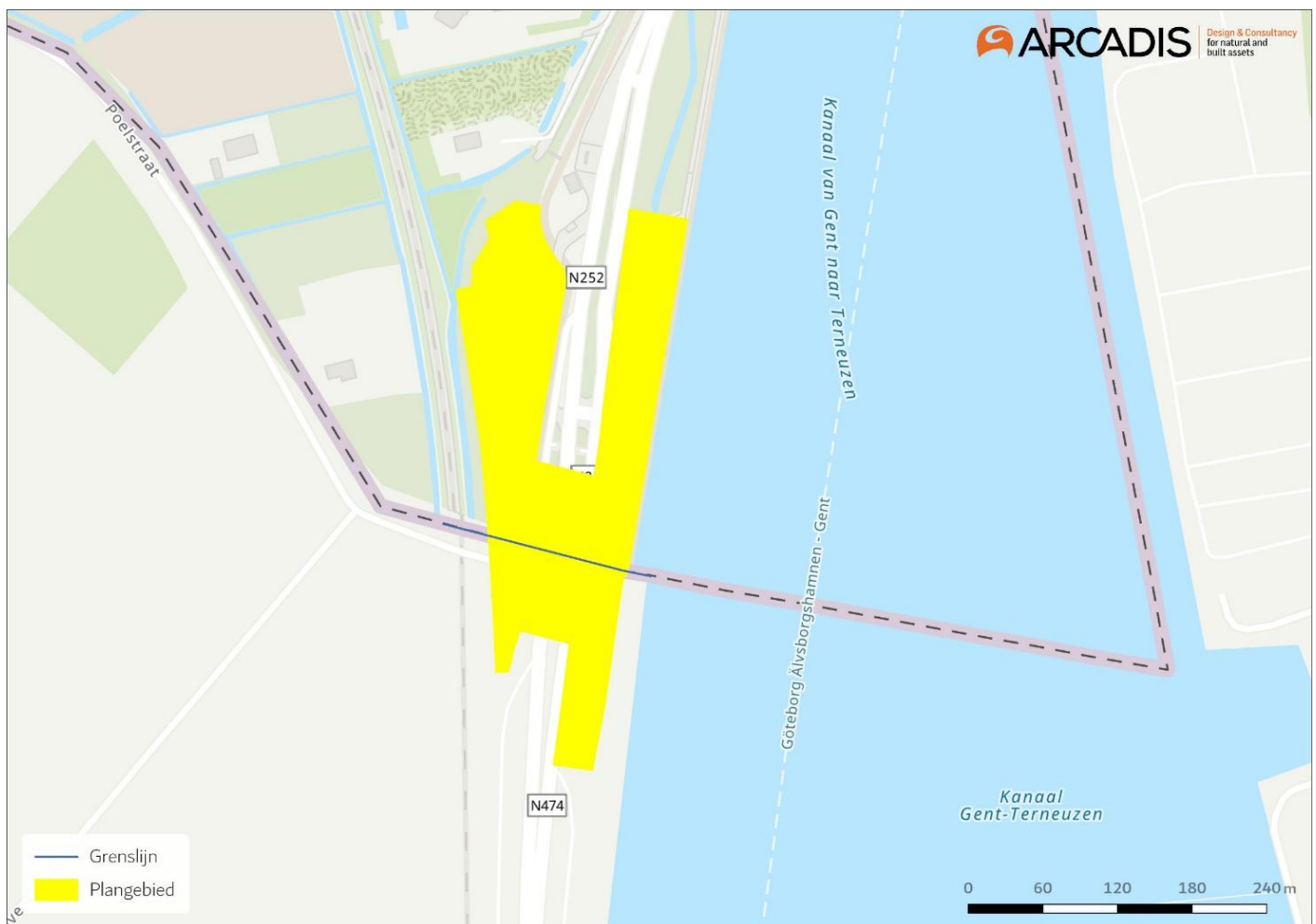
1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Leeswijzer	6
2	Planbeschrijving	7
2.1	Ligging	7
2.2	Huidige situatie	7
2.3	Voorgenomen herinrichting	9
2.4	Afbakening effecten	10
3	Natura 2000-gebieden	11
3.1	Methode	11
3.2	Ligging	11
3.3	Aanwezigheid van kwalificerende natuurwaarden	12
3.4	Effecten	12
3.5	Deelconclusie gebiedsbescherming	12
4	Aanwezigheid beschermde soorten	13
4.1	Methode	13
4.2	Aanwezigheid beschermde soorten	13
4.3	Effectbeschrijving	16
4.4	Toetsing	17
4.4.1	Beschermingscategorieën relevante soorten	17
4.4.2	Toetsing	17
4.5	Zorgplicht	19
4.6	Vervolgstappen	20
4.7	Deelconclusie soortbescherming	21
5	Natuurnetwerk Zeeland	22
5.1	Methode	22
5.2	Ligging	22
5.3	Aanwezigheid van wezenlijke waarden en kenmerken	23
5.4	Effecten	23

5.5	Conclusie	23
6	Houtopstanden	24
6.1	Regels over houtopstanden	24
6.2	Aanwezigheid van houtopstanden	24
6.3	Effecten	25
6.4	Vervolg	25
7	Conclusie en vervolgstappen	26
7.1	Natura 2000	26
7.2	Beschermde soorten	26
7.3	Natuurnetwerk Zeeland	27
7.4	Houtopstanden	27
	Bronnen	28
	Bijlagen	
	Bijlage A Wettelijk kader Natura 2000-gebieden	29
	Bijlage B Wettelijk kader beschermde soorten	31
	Colofon	38

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

North Sea Port heeft het voornemen een hoofdkantoor met parkeergelegenheid te bouwen op de grens tussen Nederland en België ten zuiden van Sas van Gent (provincie Zeeland; Figuur 1). Door de voorgenomen ingreep is mogelijk sprake van negatieve effecten op beschermde soorten, houtopstanden of kwalificerende waarden van Natura 2000-gebieden in het kader van de Omgevingswet of effecten op wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Zie Bijlage A en Bijlage B voor een beschrijving van het wettelijk kader van deze soort- en gebiedsbescherming. North Sea Port heeft Arcadis gevraagd een quickscan op te stellen om eventuele negatieve effecten op beschermde soorten en gebieden en benodigde vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet als gevolg van het voornemen in beeld te brengen.

Figuur 1 Overzicht van het plangebied op de grens tussen Nederland en België

1.2 Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk is een beschrijving van het plangebied in de huidige situatie opgenomen, evenals een planbeschrijving. Hieruit volgt een korte afbakening van effecten met bijbehorende reikwijdte. Hoofdstuk 3 betreft de Natura 2000-gebieden, hierin is een beschrijving van de ligging en effecten op Natura 2000-gebieden opgenomen, hoofdstuk 4 geeft de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten binnen de reikwijdte van effecten evenals de effectbeschrijving en toetsing. In hoofdstuk 5 is beschreven waar het NNN is gelegen en of sprake is van negatieve effecten. Hoofdstuk 6 behandelt het aspect houtopstanden. Tot slot zijn in hoofdstuk 7 de conclusie en bijbehorende vervolgstappen beschreven.

In Bijlage A is het wettelijk kader voor Natura 2000-gebieden beschreven en in Bijlage B dat voor de soortbescherming.

2 Planbeschrijving

2.1 Ligging

Het plangebied ligt op de grens van Nederland en België. Het deel in Nederland ligt in de provincie Zeeland en het Belgische deel ligt in provincie Oost-Vlaanderen (Figuur 2). Het plangebied ligt direct ten westen van het kanaal Gent - Terneuzen en overlapt gedeeltelijk met een grensoverschrijdende N-weg (N252 in Nederland en N474 in België). In de omgeving is lintbebouwing aanwezig en bevinden zich meerdere bomenrijke percelen en tuinen. Ten westen van het plangebied ligt de spoorlijn Terneuzen-Zelzate.

Figuur 2 Ligging plangebied hoofdkantoor North Sea Port

2.2 Huidige situatie

Binnen het plangebied zijn verschillende elementen aanwezig zoals wegen, gebouwen en bomen (Figuur 3 en Figuur 4). Een deel betreft de N-weg met bijbehorende wegbermen en in- en uitritten. In deze bermen staan op enkele plekken hagen van Spaanse aak, het andere deel betreft laag begroeide bermen. Direct ten noorden van het plangebied staat een tankstation (Nederlandse bodem). Ten oosten ligt het kanaal Gent - Terneuzen, met de bijbehorende hoge kade. Op het westelijk deel van de locatie zijn meerdere essen aanwezig, zowel oudere bomen als jonge aanplant. In het zuiden staat nog een grote oude wilg op Belgisch grondgebied. Binnen het plangebied, aan de westzijde van de N-weg, is een één laags gebouw/kantoor aanwezig. In de gevels zijn open stootvoegen aanwezig. Vlakbij het gebouw staat een metalen transformatorhuisje.

Figuur 3 Huidige situatie plangebied

Figuur 4 Impressie plangebied. Foto 1: Bermen met lage hagen van Spaanse aak. Foto 2: Essenbomen van verschillende leeftijden. Foto 3: Het aanwezige gebouw/kantoor. Foto 4: Brede wegberm met schrale lage begroeiing

2.3 Voorgenomen herinrichting

Voornemen

North Sea Port is voornemens om een nieuw hoofdkantoor te bouwen. De plannen zijn nog voor een groot deel onbekend. Wel is bekend dat de bruto vloeroppervlakte van het kantoor ongeveer 5000 m² zal zijn en er een grote parkeerplaats of parkeergarage zal worden gerealiseerd. Het ontwerp wordt pas in een later stadium bekend.

Werkzaamheden

Onafhankelijk van het ontwerp zullen in ieder geval bouwwerkzaamheden plaatsvinden. In de gebruiksfase zal buitenverlichting geplaatst worden. Ook zal in de nieuwe situatie meer menselijke activiteit zijn op de locatie dan nu het geval is. Afhankelijk van het ontwerp moet huidige bebouwing mogelijk worden gesloopt of worden bomen op de locatie gekapt.

Planning

De planning is op dit moment onbekend. Daarom is als uitgangspunt genomen dat de werkzaamheden jaarrond kunnen plaatsvinden.

2.4 Afbakening effecten

Op basis van de voorgenomen werkzaamheden zijn de volgende effecten op aanwezige beschermde soorten en gebieden te verwachten, waarbij een onderscheid is gemaakt tussen effecten in de realisatiefase (gedurende de werkzaamheden) en effecten in de gebruiksfase van het kantoor (na realisatie).

Effecten realisatiefase:

- Verstoren van fauna door werklieden met materieel of verlichting.
- Verlies van biotoop of leefgebied van beschermde flora en fauna (standplaatsen en/of waardplanten, nest- en verblijfplaatsen en foerageergebied).
- Doden en/of verwonden aanwezige dieren of beschadigen van flora.
- Toename stikstofdepositie op beschermde gebieden.

Effecten gebruiksfase:

- Verlies van biotoop of leefgebied van beschermde flora en fauna (standplaatsen en/of waardplanten, nest- en verblijfplaatsen en foerageergebied).
- Oppervlakteverlies van beschermde gebieden door ruimtebeslag.
- Toename stikstofdepositie op beschermde gebieden.
- Verstoren van fauna door verlichting.

Reikwijdte beoordeling quickscan

Voor de reikwijdte van de effecten in deze natuurtoets is 300 meter gehanteerd. Bij een reikwijdte groter dan 300 meter zullen andere bronnen in de reeds verstorende omgeving van het plangebied (zoals werkzaamheden en vrachtverkeer) meer verstoring opleveren. Uitzondering op de gehanteerde reikwijdte zijn de effecten als gevolg van stikstofdepositie. Hiervoor wordt standaard een reikwijdte van 25 kilometer gehanteerd vanwege de reikwijdte van het model Aerius waarmee stikstofdepositie op beschermde gebieden wordt berekend.

Het plangebied ligt deels binnen Nederland en deels binnen België. Dit rapport beperkt zich tot het Nederlandse deel met de daarbij behorende Nederlandse wetgeving.

3 Natura 2000-gebieden

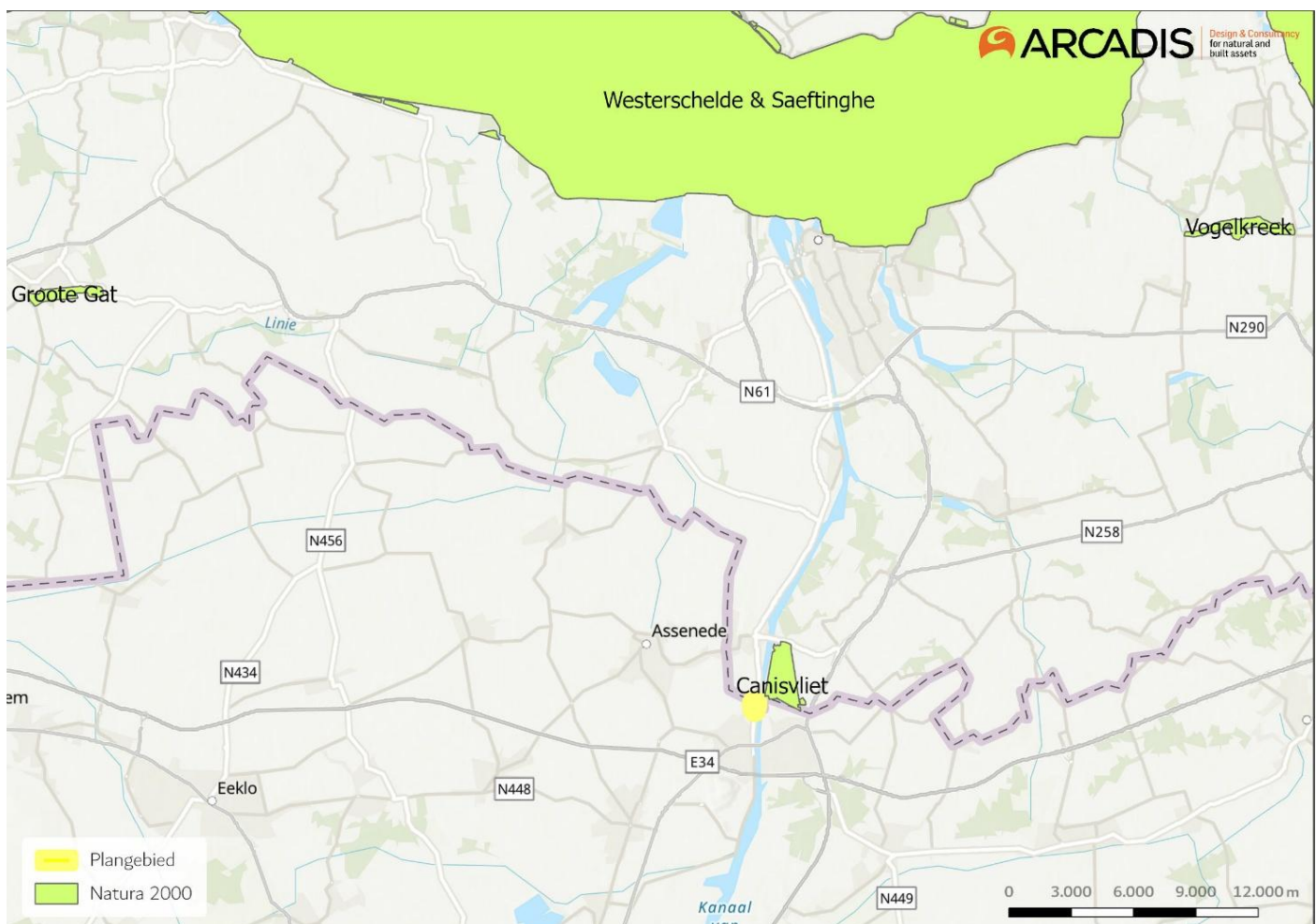
3.1 Methode

Onder de Omgevingswet valt de bescherming van Natura 2000-gebieden. Het wettelijk kader is opgenomen in Bijlage A.

Op basis van de ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden en daarnaast de aard van de ingreep, is aan de hand van een bureaustudie bepaald of mogelijk sprake is van negatieve effecten als gevolg van het voornemen.

3.2 Ligging

Binnen 25 km van het plangebied zijn meerdere Natura 2000-gebieden aanwezig. Op slechts 250 m ligt Natura 2000-gebied Canisvliet. Andere Natura 2000-gebieden bevinden zich op 14 km (Westerschelde en Saeftinghe), 17 km (Vogelkreek) en 25 km (Groote Gat). Een overzicht van de Natura 2000-gebieden in de omgeving is weergegeven in Figuur 5.

Figuur 5 Overzicht aanwezige Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied

3.3 Aanwezigheid van kwalificerende natuurwaarden

Van de binnen een straal van 25 km gelegen Natura 2000-gebieden zijn alleen binnen Westerschelde en Saeftinghe stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden aanwezig (AERIUS Monitor, 2024).

3.4 Effecten

Het plangebied ligt op een grote afstand van de meeste Natura 2000-gebieden (> 14 km) in een reeds verstoorde omgeving naast een N-weg en gebruikte scheepskade. Het enige nabijgelegen Natura 2000-gebied (op 300 m, Canisvliet) is enkel aangewezen voor kruipend moerasscherm (plantensoort), waardoor verstoring niet van toepassing is. Directe negatieve effecten op kwalificerende waarden van Natura 2000-gebieden door de voorgenomen ingreep zijn hiermee uitgesloten.

Gedurende aanlegfase kunnen de werkzaamheden met materieel met stikstofemissie zorgen voor een eenmalig effect van extra stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen en/of leefgebieden van soorten. Daarnaast kunnen de vervoersbewegingen en gebruik van het nieuwe kantoorgebouw zorgen voor extra stikstofdepositie in de gebruiksfase. Indirecte significante negatieve effecten van de extra stikstofdepositie op de stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden in Westerschelde en Saeftinghe zijn daarmee niet op voorhand uit te sluiten.

3.5 Deelconclusie gebiedsbescherming

In par. 3.4 is vastgesteld dat uitsluitend sprake is van mogelijke effecten op Natura 2000-gebieden als gevolg van stikstofdepositie. Andere effecten zijn uitgesloten. Daarom dient een AERIUS-berekening uitgevoerd te worden voor de aanlegfase en de gebruiksfase. Wanneer sprake is van >0,00 mol depositie/ha/jaar op habitattypen en/of leefgebieden van soorten, dient een nadere ecologische beoordeling stikstof te worden opgesteld. Indien de aanleg volledig met materieel zonder stikstofemissie wordt uitgevoerd, is extra depositie in de aanlegfase uitgesloten en zijn vervolgstappen niet nodig.

4 Aanwezigheid beschermde soorten

4.1 Methode

Voor deze quickscan zijn een bureauonderzoek en een veldbezoek uitgevoerd. Voor het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van vrij beschikbare informatie, zoals verspreidingsgegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) van de periode 1 januari 2020 tot 31 december 2025, waarbij rekening is gehouden met een afstand van 300 meter rond het plangebied. Daarnaast is gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

- www.verspreidingsatlas.nl.
- www.zoogdiervereniging.nl.
- www.vlinderstichting.nl.
- www.sovon.nl.

Het veldbezoek is uitgevoerd op 26 maart 2025, door een ecooloog van Arcadis. Het onderzoek bestond uit het uitvoeren van een habitatgeschiktheidsbeoordeling. Dit is een veldonderzoek waarbij op basis van de uitkomsten van het bureauonderzoek en de fysieke kenmerken van het plangebied een indicatie wordt gegeven van het mogelijk voorkomen van beschermde plant- en diersoorten. Tijdens het veldbezoek is globaal geïnventariseerd of en welke soorten (mogelijk) in en om het gebied aanwezig zijn. Hierbij is aandacht besteed aan alle relevante soortgroepen en beoordeeld of mogelijke standplaatsen, verblijfplaatsen, voortplantingsplaatsen of leefgebieden binnen of in de directe omgeving van het ingreepgebied (kunnen) worden aangetast bij ontwikkelingen.

4.2 Aanwezigheid beschermde soorten

In Tabel 1 is per soortgroep weergegeven of en zo ja, welke beschermde soorten mogelijk voorkomen binnen het plangebied, op basis van zowel het bureauonderzoek als het veldbezoek.

Tabel 1 Voorkomen en functie leefgebied van beschermde soorten binnen het plangebied per relevante soortgroep.

Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat		Conclusie
Flora		
Bureauonderzoek		Glad biggenkruid is mogelijk aanwezig in de schraal begroeide bermen langs de weg.
In de omgeving komen glad biggenkruid, kruipend moerasscherm, bokkenorchis en kleine wolfsmelk voor (verspreidingsatlas.nl). Binnen het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van beschermde flora (NDFF).		
Veldbezoek		
Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen van beschermde plantensoorten gedaan. Er zijn in de schrale bermen veel kleine rozetten van biggenkruid spec. waargenomen, waarbij niet kon worden vastgesteld of het gewoon of glad biggenkruid betrof. Glad biggenkruid kan daardoor op de locatie niet worden uitgesloten. Naast de bermen is binnen het plangebied kort gemaaid gras aanwezig. Vanwege het ontbreken van geschikte groeilocaties zoals weinig bemest akkerland, duinen, extensief begraasde weilanden of oud grasland is aanwezigheid van kleine wolfsmelk, bokkenorchis en kruipend moerasscherm uitgesloten.		
Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest		
Bureauonderzoek		Geschikte nestgelegenheid voor struik- en struweelbroeders. Daarnaast maken vogels zonder jaarrond beschermd nest mogelijk gebruik van de locatie als foerageergebied.
Binnen het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van vogelsoorten zonder jaarrond beschermd nest (NDFF). In de omgeving zijn wel waarnemingen bekend van boomkruiper en zwarte roodstaart.		
Veldbezoek		
De bomen binnen het plangebied zijn geschikt voor boombroeders zoals houtduif of Turkse tortel. De aanwezige hagen zijn geschikt voor struik- en struweelbroeders als roodborst en merel (verspreidingsatlas.nl). Het plangebied en de omgeving zijn daarnaast ook geschikt als foerageergebied voor deze en andere vogelsoorten. Tijdens het veldbezoek zijn enkele houtduiven en zwarte kraaien in de omgeving gezien.		

Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat

Conclusie

Broedvogels met jaarrond beschermd nest*Bureauonderzoek*

In de omgeving zijn havik, slechtvalk, sperwer, wespandief en huismus gezien (NDFF). Daarnaast komen boomvalk en ransuil in de omgeving voor (SOVON). Binnen het plangebied is een waarneming gedaan van een buizerd in een van de bermen langs de weg (NDFF).

In de wilg en de bosschages zijn nesten aanwezig die mogelijk worden gebruikt door boomvalk, sperwer en ransuil.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen gedaan van vogels met jaarrond beschermd nest. Wel is in de wilg op het zuidwestelijk deel van het plangebied een actief eksternest aanwezig. Dit nest kan later in het jaar in gebruik worden genomen door een boomvalk. In de bosschages in de omgeving zijn enkele kraaiennesten waargenomen. Deze nesten worden mogelijk ook gebruikt door ransuil, boomvalk of sperwer. Binnen 75 m van het plangebied zijn geen grote nesten aanwezig, waardoor nesten van buizerd, havik en wespandief zijn uitgesloten. Voor de slechtvalk zijn geen geschikte nestlocaties aanwezig omdat deze soort afhankelijk is van hoge gebouwen/structuren en deze ontbreken in de omgeving van het plangebied. De huismus broedt in gebouwen, maar het lage kantoorgebouw met plat dak is ongeschikt als nestplek voor huismus omdat er geen toegankelijke ruimtes in de daken/gevels aanwezig zijn.

Grondgebonden zoogdieren*Bureauonderzoek*

In de omgeving komen bosmuis, ree, bever, veldspitsmuis, huisspitsmuis, haas, aardmuis, rosse woelmuis, konijn, dwergspitsmuis, mol, wezel, hermelijn, bunzing en vos voor (verspreidingsatlas.nl). Binnen het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van beschermde grondgebonden zoogdieren (NDFF).

De aanwezige mollen bieden leefgebied voor mollen en sommige algemene muizensoorten (niet geschikt voor de veldspitsmuis). Verder zijn de bermen en het gras geschikt foerageergebied voor vos, ree, haas, konijn en sommige muizensoorten. De mollen worden door kleine marter mogelijk gebruikt om te jagen.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen van grondgebonden zoogdieren gedaan. Wel zijn enkele molshopen aanwezig, die naast gebruik door mollen ook gebruikt kunnen worden door sommige muizensoorten. Deze mollen kunnen ook door kleine marterachtigen gebruikt worden om op muizen te jagen. Voor kleine marterachtigen zijn er geen geschikte voortplantingslocaties binnen het plangebied aanwezig, mogelijk wel nabij de spoorlijn of in de naastgelegen bosschages. De veldspitsmuis leeft in structuurrijke overgangen. De spoorlijn, naastgelegen slootkanten en bosranden vormen geschikt habitat voor de veldspitsmuis. Het kort gemaaid gras op de locatie is geen geschikt voortplantingsgebied omdat er te weinig dekking is. Ook voor de andere zoogdiersoorten (vos, ree en bever) is binnen het plangebied geen geschikte schuilgelegenheid aanwezig, omdat het ontbreekt aan struwelen of burchten. Gezien de beperkte omvang van de houtopstand met daaronder kort gras, zijn hazenlegers binnen het plangebied uitgesloten. Door soorten als vos, ree, haas, konijn, kleine marterachtigen en enkele muizensoorten wordt het plangebied mogelijk wel (sporadisch) gebruikt als foerageergebied. In de omgeving zijn meerdere geschikte foerageergebieden aanwezig in de vorm van bermen, bosschages, slootkanten, akkers en weilanden.

Vleermuizen*Bureauonderzoek*

In de omgeving komen mopsvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis en gewone dwergvleermuis voor (verspreidingsatlas.nl). Binnen het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van vleermuizen (NDFF).

In de bosschages in de directe omgeving zijn mogelijk vleermuisverblijven aanwezig in eventuele boomholtes (mopsvleermuis en gewone grootoorvleermuis). Daarnaast kunnen vleermuizen verblijven in het kantoorpand (gewone dwergvleermuis en

*Veldbezoek**Verblijfplaatsen*

In de bomen binnen het plangebied zijn geen holtes of loszittende schors aanwezig. Verblijfplaatsen van vleermuizen in de bomen zijn daardoor uitgesloten. In de bosschages in de directe omgeving zijn mogelijk wel holtes in bomen aanwezig waar vleermuizen in verblijven. Het kantoorpand heeft in de gevels open stootvoegen, waardoor de ruimte achter deze openingen bereikbaar is voor vleermuizen. Verblijfplaatsen van vleermuizen in de gevels van het kantoorpand zijn daarom niet uitgesloten.

Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat

Conclusie

Vliegroutes

Binnen het plangebied zijn enkele lage (ongeveer 50 cm hoge) hagen aanwezig. Deze hagen zijn veel te laag om als vliegroute voor vleermuizen te dienen. Verder zijn er geen lijnvormige elementen binnen het plangebied aanwezig. In de directe omgeving van het plangebied zijn wel bosranden aanwezig bij de naastgelegen bosschages. Deze bosranden kunnen dienen als vliegroutes voor vleermuizen.

laatvlieger). De bosranden bieden mogelijk geschikte vliegroutes voor vleermuizen en het plangebied is geschikt als foerageergebied.

Foerageergebieden

Het plangebied betreft voor een deel kort gemaaid gras. Hier hebben vleermuizen de ruimte om te foerageren. Ook langs sloten en de bosranden van de bosschages in de omgeving is foerageren voor vleermuizen mogelijk.

Reptielen

Bureauonderzoek

In de omgeving komen geen beschermde reptielen voor (verspreidingsatlas.nl). Binnen het plangebied zijn ook geen waarnemingen bekend van beschermde reptielen (NDFF).

Geen beschermde soorten en/of functies binnen het plangebied aanwezig.

Veldbezoek

Het plangebied bestaat uit kort gras en schrale bermen. Ook ontbreekt het aan rotsige structuren met openingen ertussen. Reptielen hebben beschutting nodig in de vorm van struiken, bossen, rotsen of andere wegkruipmogelijkheden. Deze zijn binnen het plangebied niet aanwezig, waardoor geen geschikt leefgebied van reptielen aanwezig is. Aanwezigheid van reptielen binnen het plangebied is daarmee uitgesloten.

Amfibieën

Bureauonderzoek

In de omgeving komen gewone pad, rugstreeppad, kleine watersalamander, meerkikker, bruine kikker en kamsalamander voor (verspreidingsatlas.nl). Binnen het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van beschermde amfibieën (NDFF).

Huidige situatie geen voortplantingshabitat, maar enkel foerageergebied. Tijdens bouwfase mogelijk kolonisatie door rugstreeppad.

Veldbezoek

Binnen het plangebied zijn geen waterpartijen aanwezig die kunnen dienen als voortplantingshabitat. In de sloot ten westen van het plangebied is mogelijk geschikt voortplantingshabitat van amfibieën aanwezig. Daarnaast wordt het plangebied mogelijk gebruikt als foerageergebied. De omgeving biedt ook geschikt foerageergebied in de vorm van bermen, tuinen en slootranden. Rugstreeppadden hebben in de huidige situatie binnen het plangebied geen geschikt voortplantingshabitat. Een bouwlocatie met braakliggende terrein kan echter zeer geschikt zijn, waardoor kolonisatie in dit stadium niet is uitgesloten.

Vissen

Bureauonderzoek

In de omgeving komen geen beschermde vissen voor (verspreidingsatlas.nl). Binnen het plangebied zijn ook geen waarnemingen bekend van beschermde vissen (NDFF).

Beschermde vissen en/of beschermde functies zijn niet aanwezig.

Veldbezoek

Binnen het plangebied zijn geen waterpartijen aanwezig, waardoor het voorkomen van vissen binnen het plangebied is uitgesloten.

Overige soorten

Bureauonderzoek

In de omgeving komt teunisbloempijlstaart voor (verspreidingsatlas.nl). Binnen het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van beschermde andere soorten (NDFF).

Beschermde soorten uit soortgroep en/of beschermde functies zijn niet aanwezig.

Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat**Conclusie****Veldbezoek**

Teunisbloempijlstaart heeft als waardplanten teunisbloem, wilgenroosje, kattenstaart en basterdwederik. Deze waardplanten groeien de hoogte in, maar gezien het kort gemaaid gras en de bermen met korte vegetatie kunnen deze waardplanten binnen het plangebied niet voldoende groeien. Aanwezigheid van teunisbloempijlstaart is daarmee uitgesloten.

4.3 Effectbeschrijving

In Tabel 2 is per soortgroep voor de (mogelijk) aanwezige soorten, op basis van de afbakening van effecten een beschrijving gegeven van mogelijke effecten als gevolg van het voornemen zoals beschreven in hoofdstuk 2.4.

Tabel 2 Mogelijke effecten per soortgroep als gevolg van werkzaamheden

Mogelijke effecten**Toetsing vereist?****Flora**

Bij (graaf)werkzaamheden in de nabijheid van de bermen (ongeveer 10 meter) kunnen exemplaren van glad biggenkruid worden vernietigd. Daarnaast worden hier ook mogelijk geschikte groeiplaatsen aangetast.

Ja

Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest

In de aanwezige bomen en hagen kunnen boom- en struweelbroeders zoals Turkse tortel en roodborst gaan broeden, waardoor verstoring door werkzaamheden tijdens de broedperiode niet is uitgesloten. Wanneer deze bomen gekapt worden kan sprake zijn van het aantasten van eieren of het doden van jonge vogels. Ook in de bosschages in de directe omgeving kunnen boombroeders een nest maken, waardoor ook hier mogelijk sprake is van verstoring tijdens de werkzaamheden.

Ja

Broedvogels met jaarrond beschermd nest

Enkele nesten in de bosschages in de directe omgeving bevinden zich binnen verstoringsafstand (75 m) van het plangebied, waardoor verstoring tijdens de broedperiode niet is uitgesloten. Mogelijk is de nieuwe situatie vanwege al het verkeer en toename van menselijke activiteit te verstoring voor eventueel aanwezige broedvogels met jaarrond beschermd nest, waardoor het nest indirect vernietigd wordt. Hier kan echter pas duidelijkheid over komen wanneer bekend is of vogels met jaarrond beschermd nest aanwezig zijn en wanneer de bouwplannen meer concreet zijn.

Ja

Het nest in de wilg ligt wel binnen het plangebied, maar op Belgisch grondgebied (en daarmee Belgische wetgeving) en valt daardoor buiten deze quickscan.

Grondgebonden zoogdieren

Mogelijk doden en verstoren van algemene muizensoorten en mollen. Mogelijk worden bij deze handelingen ook jonge dieren gewond of gedood. Kleine marterachtigen maken mogelijk gebruik van de locatie als foerageergebied, echter zijn er voldoende alternatieven in de directe omgeving aanwezig (zoals bosjes, slootkanten en spoorlijnen), waardoor het plangebied geen essentieel onderdeel uitmaakt van het leefgebied van kleine marterachtigen.

Ja

Vleermuizen

Het plangebied functioneert mogelijk als foerageergebied van verschillende vleermuissoorten. Er zijn in de directe omgeving echter meer open stukken in de vorm van bosranden en tuinen aanwezig waardoor er voldoende alternatieven aanwezig zijn. De bomenrand van het naastgelegen bosschage functioneert mogelijk als vliegroute. Deze bomenrand zal ongemoeid blijven tijdens de werkzaamheden, maar kan door verlichting wel verstoord worden. Dit kan tijdens de werkzaamheden zijn, maar ook in de permanente fase wanneer buitenverlichting gerealiseerd wordt kan deze verlichting een permanent effect hebben op mogelijk aanwezige vliegroutes. Mogelijke verblijfplaatsen in het kantoorpand of de bomenrand kunnen eveneens door verlichting verstoord worden. Bij aantasting van het kantoorpand kunnen verblijfplaatsen en individuen van vleermuizen worden vernietigd.

Ja, vliegroutes en verblijfplaatsen

Mogelijke effecten

Toetsing vereist?

Amfibieën

Rugstreeppadden kunnen een bouwterrein snel koloniseren. Mogelijk worden bij de werkzaamheden dan individuen of voortplantingsplaatsen vernietigd/aangetast. Daarnaast is het plangebied geschikt als foerageergebied. Er zijn in de omgeving echter voldoende alternatieven beschikbaar in de vorm van slootranden, tuinen en bermen, waardoor geen sprake is van essentieel foerageergebied. Effecten op foerageergebied zijn daardoor uitgesloten.

4.4 Toetsing

4.4.1 Beschermingscategorieën relevante soorten

In onderstaande tabel is per soort/soortgroep opgenomen tot welke beschermingscategorie deze behoort:

Tabel 3 Beschermingscategorie van de relevante soorten

Beschermingscategorie	Soort/soortgroep
Vogelrichtlijnsoorten	Boomvalk, sperwer en ransuil
Habitatrichtlijnsoorten	Mopsvleermuis, gewone dwergvleermuis en rugstreeppad
Andere soorten zonder vrijstelling	Glad biggenkruid
Andere soorten met vrijstelling	Bosmuis, huisspitsmuis, aardmuis, rosse woelmuis, dwergspitsmuis en mol

In de provincie Zeeland geldt een vrijstelling voor de binnen het plangebied algemeen voorkomende soorten zoogdieren, zie Bijlage B. Deze zijn in de toetsing hierna daarom niet meegenomen. Voor deze soorten geldt wel de zorgplicht, zie verder in paragraaf 4.5.

4.4.2 Toetsing

In onderstaande tabellen is per soort(groep) op basis van de effectbeschrijving in de vorige paragraaf aangegeven welke artikelen relevant zijn voor de flora- en fauna-activiteit. De definitie van een flora- en fauna-activiteit is "activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten" en is derhalve van toepassing op die initiatief. In deze toetsing is geen rekening gehouden met eventueel mogelijke mitigerende maatregelen. Op basis van de uitkomst van deze toetsing is bepaald of en zo ja, welke vervolgstappen nodig zijn.

In Tabel 4 is de toetsing op vogels weergegeven. Boomvalk, sperwer en ransuil zijn predatoren. Deze soorten komen in relatief lage aantallen voor, waardoor verstoring mogelijk invloed kan hebben op de staat van instandhouding van de soort.

Tabel 4 Het is verboden om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten (art. 5.1, lid 2, onderdeel 9, Omgevingswet). Het verbod geldt voor Vogelrichtlijnsoorten voor de handelingen die in deze tabel zijn aangegeven en die mogelijk wel het gevolg zijn van het initiatief

Soort	a	b	c	d	Als gevolg van
Broedvogels (nest beschermd gedurende broedperiode)	x	x			Verwijderen van bomen waardoor nestplaatsen worden aangetast, broedende vogels verstoord worden en eieren/broedsels verwond en/of gedood worden.
Broedvogels (nest jaarrond beschermd, in dit geval boomvalk, ransuil en sperwer)	x	x		x	Verwijderen van nesten bij bomenkap waardoor eieren of jongen worden gedood. Verstoring van actieve nesten. Hierdoor kunnen eieren of jongen worden verlaten en sterven.

Het verbod geldt voor Vogelrichtlijnsoorten voor (art. 11.37, lid 1 Besluit activiteiten leefomgeving):
a: opzettelijk doden of opzettelijk vangen;
b: opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het opzettelijk wegnemen van nesten;
c: rapen en onder zich hebben van eieren;
d: opzettelijk storen, tenzij het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding.

In Tabel 5 is de toetsing voor de vleermuissoorten en de rugstreeppad inzichtelijk gemaakt. Deze soorten zijn beschermd vanuit de Habitatrichtlijn.

Tabel 5 Het is verboden om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten (art. 5.1, lid 2, onderdeel 9, Omgevingswet). Het verbod geldt voor Habitatrichtlijnsoorten voor de handelingen die in deze tabel zijn aangegeven en die mogelijk wel het gevolg zijn van het initiatief

Soort	a	b	c	d	e	Als gevolg van
Mopsvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis en gewone dwergvleermuis	x	x		x		Doden van individuen en vernietigen verblijfplaatsen door sloop van het kantoorpand of verstoring van individuen door verlichting van bosschages en gevels kantoorpand.
Rugstreeppad	x	x		x		Doden van individuen of eieren tijdens werkzaamheden na kolonisatie van het bouwterrein door rugstreeppad.

Het verbod geldt voor (art. 11.46, lid 1, Besluit activiteiten leefomgeving):
a: het opzettelijk doden of opzettelijk vangen;
b: het opzettelijk verstoren;
c: het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren;
d: het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen;
e: het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van beschermde planten.

In Tabel 6 is de toetsing voor flora inzichtelijk gemaakt. Glad biggenkruid is beschermd vanuit de Andere soorten in de Omgevingswet.

Tabel 6 Het is verboden om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit te verrichten (art. 5.1, lid 2, onderdeel 9, Omgevingswet). Het verbod geldt voor Andere soorten voor de handelingen die in deze tabel zijn aangegeven en die mogelijk wel het gevolg zijn van het initiatief

Soort	a	b	c	Als gevolg van
Glad biggenkruid			x	Graafwerkzaamheden binnen 10 meter van de wegbermen.

Het is verboden om:
a: opzettelijk te doden of te vangen;
b: vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen
c: opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

4.5 Zorgplicht

Ten aanzien van de zorgplicht zijn in de Omgevingswet verplichtingen opgenomen. In deze paragraaf worden deze verplichtingen besproken en wordt beschreven op welke manier invulling te geven aan deze verplichtingen. De algemene zorgplicht geldt voor alle soorten, de aanvullende zorgplicht geldt voor beschermde soorten. Het is belangrijk om ook rekening te houden met vrijgestelde soorten.

Algemene zorgplicht

In het algemeen moet voorkomen worden dat bij het doden of vangen van een dier, dat dier onnodig leidt (art. 11.28, Besluit activiteiten leefomgeving). Hieronder is specifiek aangegeven hoe invulling is gegeven aan de verplichte aspecten voor flora- en fauna-activiteiten of andere activiteiten waarbij redelijkerwijs vermoed kan worden dat dit leidt tot nadelige effecten ten aanzien van natuurbescherming (art. 11.27, lid 1, Besluit activiteiten leefomgeving):

- Neem alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden gevraagd om gevolgen te voorkomen. Laat bijvoorbeeld bomen staan waar het kan. De oude wilg op het zuidelijk deel van het plangebied kan bijvoorbeeld worden behouden vanwege het belang van de boom voor insecten.
- Voor zover gevolgen niet kunnen worden voorkomen, moeten effecten zoveel mogelijk beperkt worden. Werk bijvoorbeeld rustig. Dieren mogen hierbij niet ingesloten worden of het water ingejaagd worden.
- Maak gevolgen ongedaan. Na de werkzaamheden kunnen bijvoorbeeld op enkele plekken bomen of gras weer terug laten groeien zodat dieren weer een kans hebben om hiervan gebruik te maken.
- Als rest-effecten onvoldoende kunnen worden beperkt: laat de activiteit achterwege zover dat redelijkerwijs kan worden gevraagd. Het is belangrijk dat het niet zo ver komt en al in eerdere stappen voldoende maatregelen worden genomen om effecten voldoende te beperken en te herstellen.

Aanvullende zorgplicht flora- en fauna-activiteit

Voor flora- en fauna-activiteiten gelden specifiek de volgende verplichtingen (art. 11.27, lid 2, Besluit activiteiten leefomgeving):

1. Voorafgaand aan het verrichten van de activiteit moet worden nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid op de locatie of in de directe nabijheid van beschermde soorten of dat er voor beschermde soorten leefgebieden of groeiplaatsen aanwezig zijn. Deze quickscan geeft aanwijzingen dat mogelijk beschermde soorten in het plangebied aanwezig zijn. Het is noodzakelijk om nader onderzoek uit te voeren. In de volgende paragraaf wordt dit uitgewerkt.
2. Als er aanwijzingen van de aanwezigheid zijn, dan moet worden vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor beschermde dieren, hun nesten, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor beschermde planten. Deze quickscan geeft aanwijzingen dat mogelijk beschermde soorten in het plangebied aanwezig zijn. Het is noodzakelijk om nader onderzoek uit te voeren en daaruit moet ook volgen welke effecten voorzien zijn.
3. Als negatieve gevolgen niet kunnen worden uitgesloten, wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor beschermde dieren, hun nesten, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor beschermde planten. Deze quickscan geeft aanwijzingen dat mogelijk beschermde soorten in het plangebied aanwezig zijn. Het is noodzakelijk om nader onderzoek uit te voeren en daaruit moet ook volgen welke effecten voorzien zijn.
4. Alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om nadelige gevolgen te voorkomen. In deze quickscan zijn maatregelen om effecten te voorkomen opgenomen, zie paragraaf 4.6. Met deze maatregelen zijn effecten deels te voorkomen. De noodzaak en nadere invulling van maatregelen moet volgen uit nader onderzoek of een nieuwe toetsing wanneer het plan verder is uitgewerkt en effecten concreter in beeld zijn.
5. Tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben. Het is belangrijk om te borgen dat maatregelen voldoende effect hebben. Bij onvoldoende kennis of twijfel kan een ecologisch adviseur worden betrokken.
6. Het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen. Het is belangrijk dat het niet zo ver komt en al in eerdere stappen voldoende maatregelen worden genomen om effecten voldoende te beperken en te herstellen.

4.6 Vervolgstappen

In deze paragraaf staat beschreven voor welke soorten er vervolgstappen noodzakelijk zijn. Dit kunnen ontwerpaanpassingen zijn, of het nemen van maatregelen om effecten te voorkomen (zoals buiten het broedseizoen werken of enkel bij daglicht werken) of het uitvoeren van nader soortgericht onderzoek om de aanwezigheid van soorten vast te stellen of uit te sluiten.

Flora

- Is ontwerpaanpassing mogelijk? Spaar de groeiplaats en werk niet binnen 10 meter van de berm.
- Is ontwerpaanpassing niet mogelijk?
 - Onderzoek: Als binnen 10 meter van de bermen gewerkt wordt dient nader onderzoek naar glad biggenkruid te worden uitgevoerd.
 - Maatregel is afhankelijk van uitkomsten onderzoek.
 - Omgevingsvergunning is nodig omdat de groeiplaats wordt aangetast.

Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest

- Maatregel voor algemeen voorkomende broedvogels waarvan het nest gedurende broedperiode beschermd is:
 - Voer werkzaamheden buiten het broedseizoen uit. Het broedseizoen loopt ongeveer van 15 maart tot 15 juli, maar verschilt per soort en kan afhankelijk van het weer en andere factoren verschuiven.
 - Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen te werken, dienen geschikte broedlocaties voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt te worden gemaakt en gehouden te worden totdat de werkzaamheden zijn afgerond. Om te zorgen dat de juiste maatregelen worden genomen moet dit plaatsvinden onder begeleiding van een deskundig ecooloog. Let op! Mogelijk is eerst aanvullend onderzoek naar vogels met jaarrond beschermde nesten noodzakelijk voordat de oude wilg en bomen in de naastgelegen bosschage ongeschikt mogen worden gemaakt.
- Onderzoek is bij het nemen van de maatregel niet nodig.
- Omgevingsvergunning is niet mogelijk, voorgenoemde maatregel moet genomen worden.

Broedvogels met jaarrond beschermd nest

- Is ontwerpaanpassing mogelijk? Spaar bomen met (mogelijke) nestlocatie zoals de oude wilg. Ook kan met het ontwerp zoveel mogelijk afstand worden gehouden van de aanwezige nesten binnen het plangebied en de omgeving, zodat verstoring in de gebruiksfase wordt beperkt.
 - Maatregel: zie onder broedvogels zonder jaarrond beschermd nest.
 - Omgevingsvergunning: niet noodzakelijk na het nemen van maatregelen.
- Is ontwerpaanpassing niet mogelijk?
 - Onderzoek: Voer gericht onderzoek uit naar boomvalk, sperwer en ransuil.
 - Maatregel is afhankelijk van uitkomsten onderzoek.
 - Omgevingsvergunning is nodig als nesten verwijderd worden of hun functionaliteit wordt aangetast. Toetsing hierop is pas mogelijk nadat er meer bekend is over het ontwerp.

Vleermuizen

Verblijfplaats

- Is ontwerpaanpassing mogelijk? Spaar het kantoorpand (gewone dwergvleermuis en laatvlieger) en de bomen (gewone grootoorvleermuis en mopsvleermuis) met geschikte verblijfplaatsen.
 - Maatregel: voorkom verstoring door verlichting. Werk niet in het donker of gebruik gerichte armaturen met beperkte lichtopbrengst (beter meer lampen met minder lichtopbrengst dan weinig lampen met veel lichtopbrengst) zodat de bomen en de gevels van het kantoorpand niet verlicht worden door verlichting van het nieuwe hoofdkantoor of de parkeerplaats.
- Is ontwerpaanpassing niet mogelijk?
 - Onderzoek: voer een inventarisatie uit als er geen bladeren aan de bomen zitten om te zoeken naar geschikte verblijfplaatsen in de bosschages in de omgeving of voer gericht onderzoek uit naar mopsvleermuis en gewone grootoorvleermuis.
 - Onderzoek: voer gericht onderzoek uit naar de functie van mogelijke verblijfplaatsen. Onderzoek naar gewone grootoorvleermuis en mopsvleermuis wanneer verstoring in de naastgelegen bosschages niet kan worden voorkomen. Onderzoek naar gewone dwergvleermuis en laatvlieger in het kantoorpand.
 - Maatregel is afhankelijk van onderzoek.
 - Omgevingsvergunning: als verblijfplaats wordt aangetast.

Vliegroute

- Is ontwerpaanpassing mogelijk? Spaar de bomen die geschikt zijn als vliegroute.
 - Maatregel: voorkom lichtverstoring. Werk niet in het donker of gebruik gerichte armaturen met beperkte lichtopbrengst (beter meer lampen met minder lichtopbrengst dan weinig lampen met veel lichtopbrengst) zodat de bomen van de bosschage niet verlicht worden door verlichting van het nieuwe hoofdkantoor of de parkeerplaats.
- Is ontwerpaanpassing niet mogelijk?
 - Onderzoek: voer gericht onderzoek uit naar de functie van mogelijke vliegroutes.
 - Maatregel is afhankelijk van onderzoek.
 - Omgevingsvergunning: als vliegroute wordt aangetast.

Amfibieën

- Onafhankelijk van het ontwerp dient de volgende maatregel genomen te worden:
 - Maatregel: voorkom effecten en verstoring. Plaats een amfibieënscherm rond de bouwplaats, zodat de bouwplaats niet gekoloniseerd kan worden door rugstreeppadden. Ook rijbanen van materieel en opslag van materiaal (zoals stapels stenen of plaatmateriaal) moeten binnen de afgeschermdde contouren vallen, omdat bandensporen geschikt voortplantingshabitat kunnen vormen en rugstreeppadden in de stapels materiaal kunnen schuilen. Om te zorgen dat dit zorgvuldig gebeurt dient een deskundig ecoloog aangehaakt te worden tijdens het plaatsen van dit scherm.

4.7 Deelconclusie soortbescherming

Voor een deel van de beschermde soorten die mogelijk binnen het plangebied voorkomen (flora, amfibieën, broedvogels en vleermuizen) zijn effecten te voorkomen door maatregelen te treffen. Wanneer de maatregelen zoals beschreven in paragraaf 4.6 kunnen worden toegepast is aanvullend onderzoek naar broedvogels, flora en vleermuizen niet noodzakelijk. Daarnaast dient te allen tijde rekening te worden gehouden met de zorgplicht zoals beschreven in paragraaf 4.5.

Wanneer maatregelen uit paragraaf 4.6 niet kunnen worden gevolgd is onderzoek nodig naar vliegroutes en verblijfplaatsen van vleermuizen (mopsvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis en gewone dwergvleermuis), jaarrond beschermde nesten van vogels (boomvalk, sperwer en ransuil) en exemplaren van glad biggenkruid om aanwezigheid vast te stellen, dan wel uit te sluiten. Indien aanwezigheid wordt vastgesteld is een omgevingsvergunning noodzakelijk.

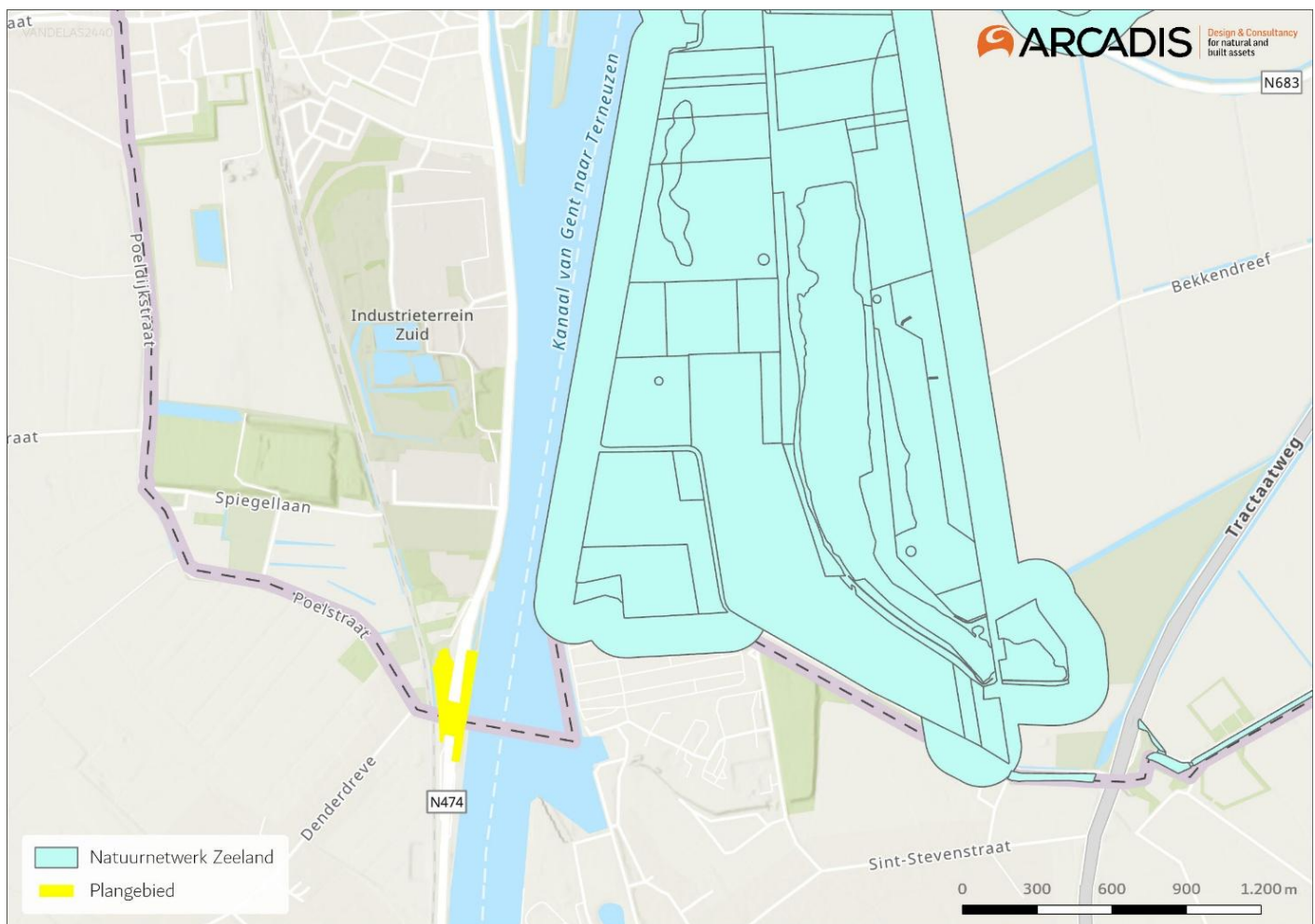
5 Natuurnetwerk Zeeland

5.1 Methode

Op basis van de ligging van het plangebied ten opzichte van Natuurnetwerk Zeeland (NNZ) en daarnaast de aard van de ingreep, is met een bureaustudie bepaald of mogelijk sprake is van significant negatieve effecten als gevolg van het voornemen. In de provincie Zeeland moet daarnaast tot circa 100 m naar externe effecten worden gekeken (externe werking).

5.2 Ligging

Het plangebied ligt ongeveer 300 meter ten westen van het dichtstbijzijnde gedeelte van het Natuurnetwerk Zeeland (Figuur 6). Het gaat om Natura 2000-gebied Canisvliet, dat eveneens behoort tot het Natuurnetwerk Zeeland.

Figuur 6 Ligging van het plangebied ten opzichte van het Natuurnetwerk Zeeland

5.3 Aanwezigheid van wezenlijke waarden en kenmerken

Binnen en direct rondom het plangebied zijn geen provinciaal beschermde gebieden aanwezig. Enkel op verdere afstand ligt Natuurnetwerk Zeeland in de vorm van bestaande natuur (300 m ten oosten van het plangebied). Hiermee zijn er binnen en nabij (binnen 100 m) het plangebied ook geen wezenlijke kenmerken en waarden van deze provinciaal beschermde gebieden aanwezig.

5.4 Effecten

Door het ontbreken van wezenlijke waarden en kenmerken binnen het plangebied en de nabije omgeving is aantasting van wezenlijke waarden en kenmerken van het Natuurnetwerk Zeeland uitgesloten. Effecten zijn daarom uitgesloten.

5.5 Conclusie

De werkzaamheden binnen het plangebied leiden niet tot effecten op het Natuurnetwerk Zeeland. Er zijn geen vervolgstappen noodzakelijk.

6 Houtopstanden

6.1 Regels over houtopstanden

Om bossen te beschermen en vanwege internationale regels geeft het Rijk regels voor het vellen van houtopstanden, herbeplanten, het verhandelen en bezit van hout(producten). Degene die zo'n activiteit uitvoert, moet voldoen aan die regels, zoals de specifieke zorgplicht. Ook kan een meldingsplicht gelden.

De rijksregels gelden als sprake is van het (deels) [vellen van houtopstanden](#). Bij het vellen hoort een herbeplantingsplicht. Er zijn uitzonderingen. De rijksregels over vellen en herbeplanten gelden niet in een van de volgende gevallen (artikel 11.111, [Besluit activiteiten leefomgeving](#) (Bal)):

- Houtopstanden binnen de bebouwingscontour houtkap. Dat komt er ongeveer op neer dat de rijksregels alleen gelden voor houtopstanden buiten stedelijk gebied.
- Houtopstanden op erven of in tuinen.
- Bomen en struiken die specifiek voor het oogsten van fruit, noten of vruchten zijn.
- Houtopstanden die windschermen om boomgaarden vormen.
- Naaldbomen die duidelijk bedoeld zijn als kerstbomen én niet ouder zijn dan 20 jaar.
- Kweekgoed.
- Populieren of wilgen van:
 - Wegbeplantingen.
 - Beplantingen langs waterwegen, of
 - Eenrijige beplantingen langs landbouwgronden
- Het dunnen van een houtopstand om de groei van de overblijvende houtopstand te bevorderen. Bijvoorbeeld als onderdeel van het reguliere onderhoud van de houtopstand.
- Beplantingen die bestaan uit populieren, wilgen, essen of elzen en duidelijk bedoeld zijn voor de productie van houtige biomassa onder de volgende voorwaarden:
 - Het oogsten vindt minstens 1 keer per 10 jaar plaats.
 - De beplantingen bestaan uit minstens 10.000 stoven per ha per beplantingseenheid.
 - Een beplantingseenheid moet bestaan uit aaneengesloten beplanting zonder doorsnijding door meer dan 2 m brede onbeplante stroken.
 - De beplantingen zijn aangelegd na 1 januari 2013.
- Houtopstanden met een oppervlakte van minder dan 10 are. Het gaat hier om de oppervlakte van de totale houtopstand dus niet alleen van het te vellen deel.
- Houtopstanden die bestaan uit een rijbeplanting van maximaal 20 bomen (gerekend over het totaal aantal rijen). Het gaat hier om het aantal bomen in rijbeplanting van de totale houtopstand dus niet alleen het aantal te vellen bomen.
- In provincie Zeeland geldt de meldingsplicht ook niet voor verjongingsgaten, wanneer:
 - Deze niet groter zijn dan anderhalf maal de boomhoogte.
 - Deze gezamenlijk niet meer oppervlakte beslaan dan 10% van het bosperceel; en
 - Het vellen maximaal één keer per vier jaar plaatsvindt binnen hetzelfde bosperceel.

Provincie Zeeland heeft eisen vastgesteld in haar omgevingsverordening met betrekking tot de kapmelding en verplichte herplant bij aantasting van houtopstanden. Deze zijn terug te vinden in de Omgevingsverordening Zeeland 2025, Afdeling 2.11.

6.2 Aanwezigheid van houtopstanden

De bomen op het westelijk deel van het plangebied beslaan een totale oppervlakte van meer dan 10 are en bevinden zich buiten de bebouwingscontour houtopstanden. Deze bomen vallen daarmee onder een houtopstand (Figuur 7).

Figuur 7 Aanwezige houtopstand binnen plangebied

6.3 Effecten

Er is nog geen concreet ontwerp voor de te realiseren bebouwing, waardoor het op dit moment onbekend is of er bomen gekapt gaan worden. Effecten treden op wanneer één of meerdere bomen uit de houtopstand worden geveld.

6.4 Vervolg

Vervolgstappen zijn alleen noodzakelijk wanneer kap van houtopstanden plaatsvindt. Wanneer er meer bekend is over de te realiseren bebouwing dient een toetsing houtopstanden te worden uitgevoerd. Hieruit zal dan blijken of en hoe er met eventuele bomenkap om wordt gegaan. Belangrijk is dat hierbij voldaan wordt aan de eisen zoals genoemd in de Omgevingsverordening Zeeland 2025, Afdeling 2.11, met betrekking tot de meldingsplicht en herplantingsplicht.

7 Conclusie en vervolgstappen

7.1 Natura 2000

In paragraaf 3.4 is vastgesteld dat uitsluitend sprake is van mogelijke effecten op Natura 2000-gebieden als gevolg van stikstofdepositie. Andere effecten zijn uitgesloten. Daarom dient een AERIUS-berekening uitgevoerd te worden voor de aanlegfase en de gebruiksfase. Wanneer sprake is van >0,00 mol depositie/ha/jaar op habitattypen en/of leefgebieden van soorten, dient een nadere ecologische beoordeling stikstof te worden opgesteld. Indien de aanleg volledig met materieel zonder stikstofemissie wordt uitgevoerd, is extra depositie in de aanlegfase uitgesloten en zijn vervolgstappen niet nodig.

7.2 Beschermde soorten

Voor een deel van de beschermde soorten die mogelijk binnen het plangebied voorkomen (flora, amfibieën, broedvogels en vleermuizen) zijn effecten te voorkomen door maatregelen te treffen (Tabel 7). Wanneer de maatregelen zoals beschreven in paragraaf 4.6 kunnen worden toegepast is aanvullend onderzoek naar broedvogels, flora en vleermuizen niet noodzakelijk. Daarnaast dient te allen tijde rekening te worden gehouden met de zorgplicht zoals beschreven in paragraaf 4.5.

Wanneer maatregelen uit paragraaf 4.6 niet kunnen worden gevolgd is onderzoek nodig naar vliegroutes en verblijfplaatsen van vleermuizen (mopsvleermuis, laatvlieger, gewone grootvleermuis en gewone dwergvleermuis), jaarrond beschermde nesten van vogels (boomvalk, sperwer en ransuil) en exemplaren van glad biggenkruid om aanwezigheid vast te stellen, dan wel uit te sluiten. Indien aanwezigheid wordt vastgesteld is een omgevingsvergunning noodzakelijk. Voor het aanvragen daarvan dient aanvullend een activiteitenplan te worden opgesteld.

Tabel 7 Overzicht mogelijk aanwezige soorten en mogelijke maatregelen

Soort	Locatie	Maatregel
Gewone dwergvleermuis en laatvlieger	Verblijfplaatsen in kantoorpand.	Kantoorpand sparen en lichtverstoring voorkomen.
Mopsvleermuis en gewone grootvleermuis	In bomen in naastgelegen bosschages net buiten het plangebied	Voorkom lichtverstoring op de bosranden en bomen van de naastgelegen bosschages.
Alle vleermuizen	Vliegroute langs bospassage en spoorbaan	Voorkom lichtverstoring op de bosranden en spoorbaan.
Glad biggenkruid	Binnen 10 m van de bermen.	De eerste 10 m van de bermen niet aantasten.
Broedvogels (jaarrond beschermd nest)	Nesten in bosschages buiten het plangebied. Het nest in de wilg op Belgisch grondgebied dient getoetst te worden aan de Belgische wetgeving.	Werk buiten het broedseizoen en ontwerpaanpassing om verstoring in de gebruiksfase te beperken.
Broedvogels (niet jaarrond beschermd nest)	Hagen en bomen binnen het plangebied	Werk buiten het broedseizoen of maak voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied ongeschikt als broedgebied (voer wel eerst noodzakelijke onderzoeken uit naar (andere) soorten).
Rugstreeppad	Mogelijk kolonisatie van het bouwterrein tijdens de bouwfase.	Voorkom kolonisatie door aanbrengen van een reptielen-/amfibieënscherm.

7.3 Natuurnetwerk Zeeland

De werkzaamheden binnen het plangebied leiden niet tot effecten op het Natuurnetwerk Zeeland. Er zijn geen vervolgstappen noodzakelijk.

7.4 Houtopstanden

Vervolgstappen zijn alleen noodzakelijk wanneer kap van houtopstanden plaatsvindt. Wanneer er meer bekend is over de te realiseren bebouwing dient een toetsing houtopstanden te worden uitgevoerd. Hieruit zal dan blijken of en hoe er met eventuele bomenkap om wordt gegaan. Belangrijk is dat hierbij voldaan wordt aan de eisen zoals genoemd in de Omgevingsverordening Zeeland 2025, Afdeling 2.11, met betrekking tot de meldingsplicht en herplantingsplicht.

Bronnen

- Provincie Zeeland, 2025. Omgevingsverordening Zeeland, geldend van 1 januari 2025 t/m heden. [Omgevingsverordening Zeeland | Lokale wet- en regelgeving](#), geraadpleegd op 9 mei 2025.

Daarnaast is gebruik gemaakt van de volgende websites:

- [Natura 2000 | natura 2000](#), geraadpleegd op 1 mei 2025.
- [Flora & Fauna Verkenner](#), geraadpleegd 7 mei 2025.
- [Natuur netwerk Zeeland | Provincie Zeeland](#), geraadpleegd op 9 mei 2025.
- [NDFF Verspreidingsatlas](#), geraadpleegd op 9 mei 2025.
- [Voor wilde zoogdieren in Nederland | De Zoogdierverseniging](#), geraadpleegd op 13 mei 2025.
- [De Vlinderstichting | Home](#), geraadpleegd op 13 mei 2025.
- [Voor feiten over vogels | Sovon](#), geraadpleegd op 13 mei 2025.

Bijlage A Wettelijk kader Natura 2000-gebieden

De Omgevingswet maakt het mogelijk gebieden aan te wijzen als beschermde natuurgebieden. De volgende soorten gebieden worden daarbij genoemd:

- Natura 2000-gebieden voor het uitvoeren van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn.¹
- Buiten Natura 2000-gebieden kunnen met hetzelfde doel ook bijzondere nationale natuurgebieden worden aangewezen.²
- Nationale parken.³

In aanvulling op bovenstaande gebieden kunnen de volgende gebieden in de omgevingsverordening worden aangewezen:

- Natuurnetwerk Nederland.⁴
- Bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen buiten alle voorgenoemde beschermde gebieden.⁵

In dit kader is alleen de bescherming van de Natura 2000-gebieden relevant.

Regels ten aanzien van de bescherming van Natura 2000-gebieden

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit wijst Natura 2000-gebieden aan. In ieder besluit tot aanwijzing van een Natura 2000-gebied zijn de instandhoudingsdoelstellingen voor het betreffende gebied beschreven. Daarbij gaat het in ieder geval om instandhoudingsdoelen ten aanzien van de leefgebieden van vogels, voor zover nodig ter uitvoering van de Vogelrichtlijn en/of ten aanzien van habitats en habitats van soorten, voor zover nodig ter uitvoering van de Habitatrichtlijn.⁶

Gedeputeerde staten - en in bepaalde gevallen het Ministerie van LNV - zijn verplicht zorg te dragen voor het treffen van instandhoudingsmaatregelen ten aanzien van de in de provincie gelegen Natura 2000-gebieden en moeten ook - indien daar aanleiding voor bestaat - passende maatregelen nemen om verslechtering van de kwaliteit van Natura 2000-gebieden te voorkomen.⁷ Daarnaast is gedeputeerde staten verantwoordelijk voor het vaststellen van een programma waarin beheer is geregeld (voorheen beheerplan) voor elk Natura 2000-gebied.⁸

Beoordeling van projecten

Het is zonder omgevingsvergunning verboden om een zogenaamde "Natura 2000-activiteit" te verrichten.⁹ De definitie van een Natura 2000-activiteit is "*activiteit, inhoudende het realiseren van een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied*". Uitzonderingen kunnen gemaakt worden voor gevallen die zijn opgenomen in omgevingsplan, waterschapsverordening, omgevingsverordening¹⁰, ministeriële regeling¹¹ of programma¹². Ook als een activiteit in een programma is opgenomen waarin het beheer van het Natura 2000-gebied is geregeld (voorheen beheerplan), dan is deze vrijgesteld van vergunningplicht.¹³ Hierbij moet wel op

¹ art. 2.44, lid 1, Omgevingswet

² art. 2.44, lid 2, Omgevingswet

³ art. 2.44, lid 3, Omgevingswet

⁴ art. 2.44, lid 4, Omgevingswet

⁵ art. 2.44, lid 5, Omgevingswet

⁶ art. 2.44 (aanwijzing natuurgebieden en landschappen), lid 1 en 2, Omgevingswet en art. 3.58 (eisen aanwijzingsbesluit), lid 1 en 2, Besluit kwaliteit leefomgeving

⁷ art. 3.59 (instandhoudingsmaatregelen en passende maatregelen), Besluit kwaliteit leefomgeving

⁸ art. 3.8 (verplichte programma's provincie), lid 3, Omgevingswet

⁹ art. 5.1 (omgevingsvergunningplichtige activiteiten wet), lid 1, Omgevingswet

¹⁰ art. 5.2 (afbakening vergunningplicht art. 5.1), lid 2, Omgevingswet en art. 11.19 (aanwijzing vergunningvrije gevallen en gevallen beperking reikwijdte vergunningplicht in omgevingsverordening), Besluit activiteiten leefomgeving

¹¹ art. 5.2 (afbakening vergunningplicht art. 5.1), lid 3, Omgevingswet en art. 11.20 (aanwijzing vergunningvrije gevallen en gevallen beperking reikwijdte vergunningplicht in ministeriële regeling), Besluit activiteiten leefomgeving

¹² art. 5.2 (afbakening vergunningplicht art. 5.1), lid 4, Omgevingswet

¹³ art. 11.18 (aanwijzing vergunningvrije gevallen in programma), Besluit activiteiten leefomgeving

voorhand vaststaan dat significante gevolgen zijn uitgesloten, een passende beoordeling of een ADC-toets is uitgevoerd.¹⁴

Voor alle projecten die “*niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van het gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor zo'n gebied*”¹⁵ moet voor een omgevingsvergunning een passende beoordeling worden gemaakt.¹⁶ Hiervan kan worden afgeweken als het project een herhaling is of voorzetting van een ander plan of project of onderdeel uitmaakt van een ander plan, waarvoor al een passende beoordeling is gemaakt en een nieuwe passende beoordeling geen nieuwe gegevens of inzichten over significante gevolgen oplevert.¹⁷

De omgevingsvergunning kan alleen worden verleend als uit de passende beoordeling blijkt dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast.¹⁸ Op het moment dat wel sprake is van aantasting van natuurlijke kenmerken of geen zekerheid hierover te verkrijgen is, moet aan een aantal voorwaarden worden voldaan. Dit is de ADC-toets¹⁹:

- Er zijn geen Alternatieve oplossingen.
- Het project is nodig vanwege Dwingende redenen van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard.
- De nodige compensatie wordt genomen gericht op het waarborgen van de samenhang van Natura 2000.

Op het moment dat prioritaire habitattypen of soorten worden aangetast, dan zijn aanvullende voorwaarden van toepassing²⁰:

- Dwingende reden van groot openbaar belang hebben uitsluitend betrekking op gezondheid, openbare veiligheid of voor het milieu wezenlijke gunstige effecten; of
- Aan de Europese commissie wordt een advies gevraagd.²¹

Op het moment dat compensatie aan de orde is, wordt de beslistermijn opgeschort totdat de aanvraag is aangevuld met de invulling van de compensatie en/of de gestelde termijn voor aanvulling is verstreken.²² In de omgevingsvergunning wordt een voorschrift opgenomen met de verplichting voor het nemen van de compenserende maatregelen.²³ Gebieden die dienen als compensatie worden herbegrensd zodat deze binnen het Natura 2000-gebied komen te liggen.²⁴

Houdbaarheid van gegevens

In de Omgevingswet is opgenomen dat in het algemeen onderzoeksgegevens maximaal twee jaar houdbaar zijn, tenzij te onderbouwen is waarom gegevens ouder dan twee jaar nog actueel zijn. Natura 2000-activiteiten zijn echter uitgezonderd van de houdbaarheidsregel van maximaal twee jaar.²⁵

¹⁴art. 11.21 (begrenzing aanwijzing vergunningvrije gevallen), Besluit activiteiten leefomgeving

¹⁵Habitatrichtlijn, art. 6, lid 3.

¹⁶ art. 16.53c, lid 1, Omgevingswet

¹⁷art. 16.53c, lid 2, Omgevingswet

¹⁸art. 8.74b (beoordelingsregels Natura 2000-activiteit), lid 1, Besluit kwaliteit leefomgeving

¹⁹art. 8.74b (beoordelingsregels Natura 2000-activiteit), lid 2, Besluit kwaliteit leefomgeving

²⁰art. 8.74b (beoordelingsregels Natura 2000-activiteit), lid 3, Besluit kwaliteit leefomgeving

²¹Verwijzing naar art. 10.6d (opvatting Europese Commissie over dwingende redenen van groot openbaar belang bij Natura 2000-gebieden), Omgevingsbesluit

²²art. 16.77a (opschorting beslistermijn Natura 2000-activiteit bij compenserende maatregelen), Omgevingswet

²³art. 8.74g (voorschrift compensatie), Besluit kwaliteit leefomgeving

²⁴art. 3.61 (begrenzing gebied bij compenserende maatregelen), Besluit kwaliteit leefomgeving

²⁵ art. 16.5 (houdbaarheid onderzoeksgegevens), Omgevingswet

Bijlage B Wettelijk kader beschermde soorten

Algemene bescherming

In het Besluit activiteiten leefomgeving is een zorgplicht ten aanzien van soorten opgenomen. In het algemeen moet voorkomen worden dat bij het doden of vangen van een dier, dat dier onnodig leidt.²⁶ Verder is aangegeven dat bij flora- en fauna-activiteiten of andere activiteiten waarbij redelijkerwijs vermoed kan worden dat dit leidt tot nadelige effecten ten aanzien van natuurbescherming, de volgende zaken verplicht zijn:²⁷

- neem alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden gevraagd om gevolgen te voorkomen;
- voor zover gevolgen niet kunnen worden voorkomen: beperk die gevolgen zoveel mogelijk
- of maak deze ongedaan; en
- als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: laat de activiteit achterwege zover dat redelijkerwijs kan worden gevraagd.

Voor flora- en fauna-activiteiten geldt specifiek het volgende²⁸:

1. voorafgaand aan het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid op de locatie of in de directe nabijheid beschermde soorten of voor beschermde soorten leefgebieden of groeiplaatsen aanwezig zijn.
2. als deze aanwijzingen er zijn: wordt vastgesteld of op voorhand op grond van objectieve gegevens nadelige gevolgen kunnen worden uitgesloten voor beschermde dieren, hun nesten, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor beschermde planten;
3. als die gevolgen niet kunnen worden uitgesloten: wordt nagegaan welke gevolgen de activiteit kan hebben voor beschermde dieren, hun nesten, hun voortplantingsplaatsen, hun rustplaatsen en hun eieren, of voor beschermde planten;
4. alle passende preventieve maatregelen worden getroffen om die nadelige gevolgen te voorkomen;
5. tijdens en na het verrichten van de activiteit wordt nagegaan of de getroffen maatregelen de beoogde effecten hebben; en
6. het verrichten van de activiteit wordt gestaakt als de nadelige gevolgen toch niet worden voorkomen, of, als staken van de activiteit redelijkerwijs niet meer mogelijk is, passende herstelmaatregelen worden getroffen.

Categorieën

De wet onderscheidt drie categorieën van beschermde soorten, namelijk:

- Soorten vogelrichtlijn, ook wel Vogelrichtlijnsoorten genoemd (§ 11.2.2 Besluit activiteiten leefomgeving).
- Soorten habitatrichtlijn, ook wel Habitatrichtlijnsoorten genoemd (§ 11.2.3 Besluit activiteiten leefomgeving).
- Andere soorten (§ 11.2.4 Besluit activiteiten leefomgeving).

Soorten Vogelrichtlijn

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn zijn in Nederland beschermd. De soorten van artikel 1 van Vogelrichtlijn zijn alle vogelsoorten die op het Europese grondgebied van de lidstaten van de EU voorkomen. Het deel daarvan dat van nature in Nederland voorkomt, is dus beschermd.²⁹

²⁶art. 11.28 (voorkomen onnodig lijden van dieren), Besluit activiteiten leefomgeving

²⁷art. 11.27 (specifieke zorgplicht), lid 1, Besluit activiteiten leefomgeving

²⁸art. 11.27 (specifieke zorgplicht), lid 2, Besluit activiteiten leefomgeving

²⁹art. 11.37 t/m 11.40, Besluit activiteiten leefomgeving

Soorten Habitatrichtlijn

In deze categorie vallen³⁰:

- alle in het wild levende dieren zoals genoemd in:
 - bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn,
 - bijlage II bij het Verdrag van Bern of;
 - bijlage I bij het Verdrag van Bonn;
- en planten van soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied zoals genoemd in:
 - bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of;
 - bijlage I bij het Verdrag van Bern.

Het gaat hierbij dus om meer dan alleen de soorten van de Habitatrichtlijn (namelijk ook soorten van de conventies van Bern en Bonn). Omdat in het Besluit activiteiten leefomgeving § 11.2.3 “soorten habitatrichtlijn” in de titel heeft, wordt deze term echter wel gebruikt om deze groep van beschermde soorten aan te duiden.

Andere soorten

Naast de soorten waarvan de bescherming op Europees niveau verplicht is gesteld, is er ook een aantal soorten op nationaal niveau beschermd. Dit is dus een “nationale kop” op de Europese bescherming. Het gaat hierbij om soorten die zeer zeldzaam en/of bedreigd zijn, en waarvan het duurzaam voortbestaan niet is verzekerd als geen beschermingsmaatregelen worden getroffen. De soorten waar het om gaat zijn opgenomen in bijlage IX onder A bij het Besluit activiteiten leefomgeving.³¹

Regels

In de Omgevingswet staat dat het zonder omgevingsvergunning verboden is om een flora- en fauna-activiteit te verrichten.³² De definitie van een flora- en fauna-activiteit is “*activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten*”. In het Besluit activiteiten leefomgeving is dit nader gespecificeerd. Het verbod geldt voor Vogelrichtlijnsoorten voor:³³

1. het opzettelijk doden of opzettelijk vangen
2. het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het opzettelijk wegnemen van nesten;
3. het rapen en onder zich hebben van eieren; of
4. het opzettelijk storen, tenzij het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding.³⁴

Het verbod geldt voor Habitatrichtlijnsoorten voor:³⁵

1. het opzettelijk doden of opzettelijk vangen;
2. het opzettelijk verstoren;
3. het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren;
4. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen; en
5. het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van beschermde planten.

Het verbod geldt voor Andere soorten voor:³⁶

1. het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende individuen;
2. het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen;
3. het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van Andere soorten (planten).

³⁰ art. 11.46 t/m 11.48, Besluit activiteiten leefomgeving

³¹ art. 11.54 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen andere soorten: schadelijke handelingen), Besluit activiteiten leefomgeving

³² art. 5.1 (omgevingsvergunningplichtige activiteiten wet), lid 2, onderdeel 9, Omgevingswet

³³ art. 11.37 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten vogelrichtlijn schadelijke handelingen), lid 1 Besluit activiteiten leefomgeving.

³⁴ De uitzondering is opgenomen in art. 11.37 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten vogelrichtlijn schadelijke handelingen), lid 3 Besluit activiteiten leefomgeving.

³⁵ art. 11.46 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten habitatrichtlijn: schadelijke handelingen), lid 1, Besluit activiteiten leefomgeving

³⁶ art. 11.54 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen andere soorten: schadelijke handelingen), lid 1, Besluit activiteiten leefomgeving

Hierboven is voor Vogelrichtlijnsoorten en Habitatrichtlijnsoorten aangegeven dat verstoring niet is toegestaan. Niet iedere verstoring in het kader van de wet is relevant. Het moet gaan om verstoring die voor soorten in potentie wezenlijke gevolgen heeft. Een tijdelijke verandering van gedrag valt hier niet zonder meer over. Zie voor meer informatie het volgende tekstkader.

Juridisch kader verstoring beschermde soorten

Niet iedere toename van verstoringsbronnen leidt tot een daadwerkelijk effect dat in het kader van de wet is voorzien als verstoring. Voor een individu dat sprake is van opzettelijke verstoring als niet in de directe omgeving (tijdelijk) uitwijkmogelijkheden voor handen zijn en de functionaliteit van het leefgebied door verstoring wordt aangetast. Dit is verschillende keren bevestigd door de Raad van State. Hieronder staan twee delen van uitspraken waarin dit bevestigd is: ECLI:NL:RVS:2009:BI3701: "Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (onder meer in de uitspraak van 21 november 2007 in zaak nr. 200607283/1) geldt als uitgangspunt dat niet ieder plan dat tot gevolg heeft dat een beschermde diersoort zich moet aanpassen aan de veranderde omgeving, moet worden aangemerkt als een opzettelijke verontrusting in de zin van artikel 10 van de Ffw." ECLI:NL:RVS:2020:1125: "Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (onder meer in de uitspraak van 23 juni 2010, ECLI:NL:RVS:2010:BM8836), geldt bij de uitleg van artikel 10 van de Flora- en faunawet als uitgangspunt dat niet ieder plan dat tot gevolg heeft dat een beschermde diersoort zich moet aanpassen aan de veranderde omgeving een opzettelijke verontrusting is in de zin van die bepaling. Het tijdelijk (doen) wegvluchten voor werkzaamheden naar een rustiger plek kan niet worden aangemerkt als opzettelijke verontrusting in de zin van deze bepaling. De Afdeling volgt deze interpretatie eveneens ten aanzien van het in het vierde lid van artikel 3.1, vierde lid, van de Wnb neergelegde verbod van opzettelijke storing."

Gedragcodes en vrijstellingen

Het verbod om een flora- en fauna-activiteit uit te voeren zonder omgevingsvergunning geldt niet voor activiteiten die vallen onder een door de minister van LNV vastgestelde gedragscode. Hiervoor gelden de volgende voorwaarden³⁷:

- aantoonbaar worden uitgevoerd in overeenstemming met de gedragscode; en
- plaatsvinden in het kader van:
 - het bestendig beheren of onderhouden van vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, luchthavens, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw,
 - een bestendig gebruik; of
 - ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

³⁷art. 11.45 (aanwijzing vergunningvrije gevallen soorten vogelrichtlijn op basis van aangewezen gedragscode), art. 11.53 (vergunningvrije gevallen soorten habitatrichtlijn op basis van aangewezen gedragscode), art. 11.59 (vergunningvrije gevallen andere soorten op basis van aangewezen gedragscode), Besluit activiteiten leefomgeving

Vrijstelling

In het algemeen geldt het verbod om een flora- en fauna-activiteit uit te voeren zonder omgevingsvergunning niet voor gevallen, te gebruiken middelen en/of soorten die zijn opgenomen in het omgevingsplan, de waterschapsverordening³⁸, de omgevingsverordening³⁹ of een ministeriële regeling⁴⁰ of een programma⁴¹. Hierbij moet wel worden voldaan aan de voorwaarden zoals die ook gelden voor de aanvraag van een omgevingsvergunning (zie tekst onder kopje "Omgevingsvergunning").⁴² Als activiteiten in een goedgekeurd programma zijn opgenomen, moet het programma wel aan een van de volgende voorwaarden voldoen⁴³:

- Het programma moet gericht zijn op inrichting, gebruik en beheer van een Natura 2000-gebied en gericht zijn op het halen van de instandhoudingsdoelstellingen (voorheen beheerplan).
- Het programma moet gericht zijn op een evenwichtige duurzame ontwikkeling waarbij de belasting van kwalificerende natuurwaarden in Natura 2000-gebieden afneemt of beheer, bescherming, herstel van natuurlijke habitats of de staat van instandhouding van in het wild voorkomende dieren of planten verbetert.

Verder geldt voor beschermde soorten het verbod om zonder omgevingsvergunning een flora- en fauna-activiteit uit te voeren niet in de volgende gevallen:

- Als de activiteit is toegestaan in het kader van een andere wet én als wordt voldaan aan artikel 9, lid 1 en 2 en artikel 13 van de Vogelrichtlijn voor Vogelrichtlijnsoorten⁴⁴, artikel 16, lid 1 van de Habitatrichtlijn voor Habitatrichtlijnsoorten⁴⁵ en de eisen die ook aan de omgevingsvergunning worden gesteld voor Andere soorten.⁴⁶ Zie het volgende tekstkader voor de relevante inhoud van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn.
- Als de activiteiten vallen onder instandhoudingsmaatregelen⁴⁷ en passende maatregelen⁴⁸ in het kader van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn.⁴⁹
- Voor andere soorten geldt dat het verbod niet van toepassing is op het doden of vangen van de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis en het beschadigen of vernielen van hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.⁵⁰

³⁸art. 5.2 (afbakening vergunningplicht art. 5.1), lid 2, Omgevingswet

³⁹art. 5.2 (afbakening vergunningplicht art. 5.1), lid 2, Omgevingswet en art. 11.42 (aanwijzing vergunningvrije gevallen soorten vogelrichtlijn in omgevingsverordening), art. 11.50 (aanwijzing vergunningvrije gevallen soorten habitatrichtlijn in omgevingsverordening), art. 11.56 (aanwijzing vergunningvrije gevallen andere soorten in omgevingsverordening), Besluit activiteiten leefomgeving

⁴⁰art. 5.2 (afbakening vergunningplicht art. 5.1), lid 3, Omgevingswet en art. 11.43 (aanwijzing vergunningvrije gevallen soorten vogelrichtlijn in ministeriële regeling), art. 11.51 (aanwijzing vergunningvrije gevallen soorten habitatrichtlijn in ministeriële regeling), art. 11.57 (aanwijzing vergunningvrije gevallen andere soorten in ministeriële regeling), Besluit activiteiten leefomgeving

⁴¹art. 5.2 (afbakening vergunningplicht art. 5.1), lid 4, Omgevingswet

⁴²art. 8.74j t/m 8.74l, Besluit kwaliteit leefomgeving als verwezen in art. 11.44 (begrenzing aanwijzing vergunningvrije gevallen soorten vogelrichtlijn), lid 1, art. 11.52 (begrenzing aanwijzing vergunningvrije gevallen soorten habitatrichtlijn), lid 1, art. 11.58 (begrenzing aanwijzing vergunningvrije flora- en fauna-activiteiten andere soorten), lid 1, Besluit activiteiten leefomgeving,

⁴³art. 5.2 (afbakening vergunningplicht art. 5.1), lid 4, Omgevingswet art. 11.41 (aanwijzing vergunningvrije gevallen soorten vogelrichtlijn in programma), lid 2 en art. 11.46 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten habitatrichtlijn: schadelijke handelingen), Besluit activiteiten leefomgeving

⁴⁴art. 11.37 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten vogelrichtlijn: schadelijke handelingen), lid 2, onderdeel a, Besluit activiteiten leefomgeving.

⁴⁵art. 11.46 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten habitatrichtlijn: schadelijke handelingen) lid 2, onderdeel a, Besluit activiteiten leefomgeving

⁴⁶art. 11.54 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen andere soorten: schadelijke handelingen), lid 2, onderdeel b, Besluit activiteiten leefomgeving

⁴⁷"instandhoudingsmaatregel als bedoeld in de art.en 3, eerste lid en tweede lid, onder b, c en d, en 4, eerste lid, eerste zin, en tweede lid, van de vogelrichtlijn of art. 6, eerste lid, van de habitatrichtlijn."

⁴⁸"een passende maatregel als bedoeld in art. 6, tweede lid, van de habitatrichtlijn".

⁴⁹art. 11.37 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten vogelrichtlijn: schadelijke handelingen), lid 2, onderdeel b, art. 11.46 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen soorten habitatrichtlijn: schadelijke handelingen), lid 2, onderdeel b en art. 11.54 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen andere soorten: schadelijke handelingen), lid 2, onderdeel c, Besluit activiteiten leefomgeving.

⁵⁰art. 11.54 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen andere soorten: schadelijke handelingen), lid 2, onderdeel a, Besluit activiteiten leefomgeving.

Relevante inhoud Vogel- en Habitatrichtlijn

In artikel 9 lid 1 staat dat er geen andere bevredigende oplossing mag bestaan en dat het voornemen nodig is:

- in het belang van de volksgezondheid en openbare veiligheid (onderdeel a),
- in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer (onderdeel a),
- ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij en wateren (onderdeel a),
- ter bescherming van flora en fauna (onderdeel a);
- voor doeleinden in verband met onderzoek en onderwijs, het uitzetten en herinvoeren van soorten en voor de met deze doeleinden samenhangende teelt (onderdeel b);
- teneinde het vangen, het houden of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan (onderdeel c).

In artikel 9, lid 2 geeft de voorwaarden waaronder mag worden afgeweken. De volgende zaken moeten worden vermeld:

- voor welke soorten mag worden afgeweken (onderdeel a);
- welke middelen, installaties of methoden voor het vangen of doden zijn toegestaan (onderdeel b);
- onder welke voorwaarden met betrekking tot het risico en onder welke omstandigheden van tijd en van plaats deze afwijkende maatregelen mogen worden genomen (onderdeel c);
- welke autoriteit bevoegd is te verklaren dat aan die voorwaarden is voldaan, en te beslissen welke middelen, installaties of methoden mogen worden aangewend, binnen welke grenzen en door welke personen (onderdeel d);
- welke controles zullen worden uitgevoerd (onderdeel e).

In artikel 13 is opgenomen dat de activiteiten niet mogen leiden tot een verslechtering van de huidige staat van instandhouding.

In artikel 16, lid van de Habitatrichtlijn staat dat wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat en dat de activiteit geen afbreuk doet aan een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan, mag onder de volgende voorwaarde worden afgeweken:

- in het belang van de bescherming van de wilde flora en fauna en van de instandhouding van de natuurlijke habitats (onderdeel a);
- ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden en wateren en andere vormen van eigendom (onderdeel b);
- in het belang van de volksgezondheid en de openbare veiligheid of om andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (onderdeel c);
- ten behoeve van onderzoek en onderwijs, repopulatie en herintroductie van deze soorten, alsmede voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten (onderdeel d);
- ten einde het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, door de bevoegde nationale instanties vastgesteld aantal van bepaalde specimen van de in bijlage IV genoemde soorten te vangen, te plukken of in bezit te hebben (onderdeel e).

Voor dit project is het de provincie Zeeland bevoegd gezag. Provincie Zeeland heeft in haar Omgevingsverordening een algemene vrijstelling verleend voor onderstaande soorten:

Amfibieën

- Bastaardkikker
- Bruine kikker
- Gewone pad
- Kleine watersalamander
- Meerkikker

Grondgebonden zoogdieren

- Aardmuis
- Bosmuis
- Dwergmuis
- Dwergspitsmuis
- Egel
- Gewone bosspitsmuis
- Huisspitsmuis

- Ondergrondse woelmuis
- Ree
- Rosse woelmuis
- Tweekleurige bosspitsmuis
- Veldmuis
- Vos
- Woelrat

Omgevingsvergunning

Voor een project geldt dat in de aanvraag van een omgevingsvergunning moet worden voldaan aan een aantal eisen. Dit verschilt per beschermingscategorie.

Voor Vogelrichtlijnsoorten moet een project voor een aanvraag omgevingsvergunning voldoen aan de volgende eisen om de omgevingsvergunning ook daadwerkelijk te verlenen⁵¹:

- er is geen andere bevredigende oplossing;
- de activiteit is nodig is:
 - in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
 - in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
 - voor het voorkomen van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
 - ter bescherming van flora en fauna;
 - voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt; of
 - om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan; en
- de activiteit niet leidt tot verslechtering van de staat van instandhouding van de relevante soort(en).

Voor Habitatrichtlijnsoorten moet een project voor een aanvraag omgevingsvergunning voldoen aan de volgende eisen om de omgevingsvergunning ook daadwerkelijk te verlenen⁵²:

- er is geen andere bevredigende oplossing;
- de activiteit is nodig:
 - in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - voor het voorkomen van ernstige schade aan met name gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - voor onderzoek en onderwijs, reproductie of herintroductie van deze soorten, of voor de daarvoor benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten; of
 - om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de omgevingsvergunning vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, respectievelijk een beperkt bij de omgevingsvergunning vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben; en
- de activiteit geen afbreuk doet aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

⁵¹art. 8.74j (beoordelingsregels flora- en fauna-activiteit: soorten vogelrichtlijn), Besluit kwaliteit leefomgeving

⁵²art. 8.74k (beoordelingsregels flora- en fauna-activiteit: soorten habitatrichtlijn) Besluit kwaliteit leefomgeving

Voor Andere soorten moet een project een aanvraag omgevingsvergunning voldoen aan de volgende eisen om de omgevingsvergunning ook daadwerkelijk te verlenen⁵³:

- er is geen andere bevredigende oplossing;
- de activiteit is nodig:
 - in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - voor het voorkomen van ernstige schade aan met name gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daarvoor benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten; of
 - om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de omgevingsvergunning vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, respectievelijk een beperkt bij de omgevingsvergunning vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
 - in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - voor het voorkomen van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes of begraafplaatsen;
 - voor het beperken van de omvang van de populatie van in het wild levende dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - voor het voorkomen of bestrijden van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - in het kader van een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - in het kader van het bestendig beheer of onderhouden van vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, luchthavens, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - in het kader van het bestendig beheer of onderhouden van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied; of
 - in het algemeen belang; en
- de activiteit geen afbreuk doet aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Geen andere bevredigende oplossing betekent -ook in combinatie met hetgeen onder het kopje “Algemene bescherming” is beschreven dat wanneer een overtreding redelijkerwijs te voorkomen is, een omgevingsvergunning niet te verlenen is. De werkzaamheden moeten dan op zodanige wijze worden uitgevoerd dat er geen overtreding van de wet plaatsvindt. Te denken valt aan het kappen van bomen buiten het broedseizoen, of het afzetten van en het wegvangen van soorten in het werkgebied.

Houdbaarheid van gegevens

In de Omgevingswet is opgenomen dat in het algemeen onderzoeksgegevens maximaal twee jaar houdbaar zijn, tenzij te onderbouwen is waarom gegevens ouder dan twee jaar nog actueel zijn. Flora- en fauna-activiteiten zijn echter uitgezonderd van de houdbaarheidsregel van maximaal twee jaar.⁵⁴

⁵³art. 8.74l (beoordelingsregels flora- en fauna-activiteit: andere soorten), Besluit kwaliteit leefomgeving

⁵⁴ art. 16.5 (houdbaarheid onderzoeksgegevens), Omgevingswet

Colofon

QUICKSCAN NATUURWETGEVING OMGEVINGSWET
NIEUW HOOFDKANTOOR NORTH SEA PORT

KLANT

North Sea Port

AUTEUR

Arcadis Nederland B.V.

PROJECTNUMMER

30250464

ONZE REFERENTIE

3CDM6ACVKYMC-1727574152-1068:1.0

DATUM

28 oktober 2025

STATUS

Definitief

Over Arcadis

Arcadis is dé wereldwijde partner die vooraan staat bij de meest impactvolle projecten van onze tijd. We helpen onze klanten duurzame keuzes te maken via de combinatie van digitale innovatie, expertise en toekomstgerichte vaardigheden in onder meer milieu, energie, water, gebouwen, transport en infrastructuur. Wij zetten die extra stap om onze klanten op maat gemaakte oplossingen te bieden voor ontwerp, engineering en advies. Door data-gedreven inzichten in te zetten geven we de natuurlijke en gebouwde omgeving samen vorm. Met meer dan 35.000 mensen bundelen we wereldwijde expertise en pakken we samen uitdagingen als klimaat, betaalbare energie en leefbare steden aan. We verbeteren de levenskwaliteit door onze aanwezigheid in meer dan 30 landen. In 2024 behaalden we een bruto-omzet van €5,0 miljard.

www.arcadis.com

Arcadis Nederland B.V.

Postbus 220
3800 AE Amersfoort
Nederland

T +31 (0)88 4261 261

Arcadis. Improving quality of life

Volg ons op

[Arcadis](https://www.arcadis.com)